Emina Sinanović

01.03.2022. 10:30
Pogledano: 997 puta

Suživot Roma i Bošnjaka – Nacionalna manjina ili kombinacija pravog jezičkog bogatstva?!

“Reci mi i zaboravit’ ću. Pokaži mi i možda ću zapamtiti. Uključi me i razumjet’ ću.” Moja pedagoška uvjerenja, kao jednoj profesorici jezika, temelje se upravo na ove tri stavke.

MOJA PEDAGOŠKA UVJERENJA

“Reci mi i zaboravit’ ću. Pokaži mi i možda ću zapamtiti. Uključi me i razumjet’ ću.”

Moja pedagoška uvjerenja, kao jednoj profesorici jezika, temelje se upravo na ove tri stavke. Smatram da je od izuzetne važnosti kod djece i mladih u nastavi primjenjaviati upravo metode praktičnog rada, te učenike maksimalno uključiti u nastavu. Na ovaj način nastavnik učeniku direktno stavlja do znanja da mu vjeruje kao jednoj posebno individui, daje mu do znanja da je učenik spreman da uspješno realizuje ono što se od njega očekuje, te mu ulijeva osjećaj samopouzdanja da je spreman napraviti velike stvari.

Također, ukoliko učenika aktivno uključimo u nastavu, na ovaj način ga pripremamo za suočavanje s realnim i svakodnevnim životnim situacijama, a to sa sobom nosi realan rezultat zadovoljenih ciljeva u nastavi. Također, kao neko ko učenike podučava stranom jeziku, interakcija u nastavi mi je veoma bitna. Istu nastojim u učinici sprovesti uz pomoć svoje kreativnosti, a iz koje proizlaze razne jezičke igrice, kvizovi, aplikacije.

Ono što je najbitnije kada je u pitanju moj rad jeste činjenica da sam svjesna da učenici također imaju svoje problem, brige i uvijek polazim od toga da ukoliko svoj čas organizujem na najkreativniji mogući način, ukoliko budem organizovala vannastavne aktivnosti i projekte, učenici

će barem nakratko pobjeći od realnih životnih nedaća i što je najbitnije, učenici će učiti.

Na kraju, sve se svede na to da svakom učeniku želim dati do znanja da vrijedi, da može i umije napraviti velike stvari i da tako svaki od njih boji ovaj svijet ljepšim bojama i isti mijenja na bolje.

KRATAK OPIS PRAKSE

Praksa se odvijala u Osnovnoj školi „Kiseljak 1“ Bilalovac u sklopu predmeta Njemački jezik. Osnovnu školu „Kiseljak 1“ Bilalovac pohađa određen broj učenika romske nacionalnosti. Ostatak i većina učenika su bošnjačke nacionalnosti.

Glavni i najljepši motiv koji me vodio, kao nastavnicu njemačkog jezika u ovoj školi, jeste taj da široj javnosti pokažem slogu, ljepotu i pozitivne vibracije koje vladaju među zidovima učionice ove škole i to između očenika ove dvije nacionalnosti. Tako sam, kao jedan lingvističar, nastojeći zadovoljiti i ciljeve nastave, kao i svoja pedagoška uvjerenja, došla na ideju da zajedno s učenicima sedmih razreda napravimo torjezični rječnik: Njemačko-bosansko-romski.

Praksa se odvijala na sljedeći način: Učenici romske nacionalnosti, kao neko ko poznaje romski jezik, imali su zadatak da nam donose riječi iz romskog jezika koje poznaju. Nakon toga bi zajedno s učenicima bošnjačke nacionalnosti razmjenjivali ove riječi, a onda su iste zajedno prevodili na njemački jezik.

Tokom same prakse, učenici su bili pravi mali lingvističari koji su riječi romskog, njemačkog i bosanskog jezika raspoređivali na vrste riječi, naučili su se pravilno koristiti rječnikom, kao i online rječnikom, ali su spoznali i mane i nedostatke online rječnika. Upoznali su se s nekoliko aplikacija koje im mogu poslužiti u učenju jezika, ali su dodatno obogatili i svoje informatičko znanje.

Svojoj nastavnici su pomogli da unese riječi u aplikaciju, pomogli su mi oko samog izgleda i dizajna rječnika, a na kraju smo, uz pomoć nastavnice informatike, napravili i elektronsku verziju rječnika.

U rječniku je sadržano preko 500 riječi, a sadržaj istih je prilagođen učenicima sedmih razreda. Učenici te rječnike danas i ubuduće koriste na času njemačkog jezika kao pomoć u učenju jezika, ali i za vječno podsjećanje o važnosti sloge i međusobnog poštovanja.

POLAZIŠTA

Kako sam već i rekla, glavni motiv za realizaciju ove prakse bila je želja da se jasno i glasno govori o lijepim i pozitivnim pričama kojih itekako ima u našim školama.

Također, kao jednoj nastavnici jezika, cilj mi je bio da kod učenika proširim vokabular iz njemačkog jezika, da obogatimo znanje iz bosanskog jezika, te da se upoznaju s jednim „novim“ jezikom, jer čovjek je utoliko vredniji koliko jezika govori i poznaje.

CILJ I ŽELJENI ISHODI

Glavni cilj projekta:
Smanjenje stereotipa i predrasuda prema nacionalnim manjinama kroz istraživanje jezičkog bogatstva.

Specifični ciljevi:

Dijeljene specifičnih jezičkih znanja i vještina sa učenicima i među učenicima
Kreiranje rječnika bosansko-romsko-njemačkog jezika (u online i printanoj formi)
Podizanje interkulturalnih vještina i unaprijeđenje međuetničke saradnje među učenicima OŠ Kiseljak 1, Bilalovac
Jedan od ciljeva projekta jeste taj da se na konkretnom primjeru prikaže trud, rad i zalaganje učenika romske nacinalnosti, te da se generalno u društvu, ali i određenim porodicama promijeni svijest i pogled na važnost njihovog obrazovanja.

Sama činjenica da učenici romske nacionalnosti u Osnovnoj školi “Kiseljak 1”, Bilalovac redovno pohađaju nastavu, te da pokazuju veliko interesovanje za ovakve i slične projekte govori o pozitivnom stanju u jednoj sredini.

Rječnik koji je proizašaokao kučenika ove škole poslužio je kao dokaz i sredstvo o rušenju predrasuda kada je konkretno u pitanju općenito obrazovanje ovakvih manjina.

Činjenica je da ljudi imaju predrasude o Romima kao nacionalnoj manjini i iz tog razloga je potrebno raditi na otklanjanju barijera i postizanju potpune integracije romske djece sa ostalom djecom, jer će to u budućnosti doprinijeti, ne samo napretku i razvoju tih učenika nego i umanjenju stereotipa i predrasuda unutar zajednice prema ovoj populaciji.

DETALJAN OPIS REALIZACIJE
Ideja o realizaciji:
Glavni motiv je bio pričati o lijepim i pozitivnim pričama u učionicama naših škola. Očuvati međusobnu slogu i poštovanje prema učenicima, uključiti učenike u nastavu, dati im osjećaj da mogu raditi velike stvari, te unapređivati njihovo znanje na polju jezika.

Tok realizacije:
Učenici romske nacionalnosti su od samog početka školske godine donosili i prikupljali riječi romskog jezika, a zatim smo krenuli s prevođenjem tih riječi na njemački i bosanski jezik.

Učenici su za to vrijeme uradili analizu riječi na bosanskom jeziku, rasporedivši prikupljenje riječi tako što su ih sortirali po njihovim vrstama (imenice, zamjenice, glagoli, pridjevi, brojevi itd.). Ovdje su došli do zaključka koliko se vrste riječi razlikuju u bosanskom, njemačkom i romskom jeziku.

Također, učenici su se prilikom prevođenja koristili rječnicima, te online rječnicima, kao i raznim aplikacijama za učenje jezika. Održano je preko 100 različitih interaktivnih igrica u redovnoj nastavi,

gdje smo koristili prikupljene riječi na njemačkom i romskom jeziku.

Printana verzija rječnika:
Nakon što su učenici prikupili i preveli riječi, krenuli smo s ubacivanjem istih u Word, te s kreiranjem dizajna i izgleda printane verzije rječnika zajedno s nastavnicom njemačkog jezika. Prikupljeno je preko 500 riječi na romskom, njemačkom i bosanskom jeziku.

Elektronska verzija rječnika:
Oformljena je i elektronska verzija rječnika, kako bi učenici imali pristup rječniku i online. Na istoj su također radili učenici zajedno s nastavnicama njemačkog jezika i informatike.

Link:
https://flipbooks.fleepit.com/f-28427-bosansko_romsko_njemaki_rjenik

Finansiranje:
Projekat je finansijski podržan od strane fondacije „Schüler helfen Leben“ i pomoću tih sredstava su isprintani rječnici, učenicima je osiguran potreban pribor tokom trajanja prakse, a zatim i prigodni pokloni kao nagrada za trud i poticanje dalje motivacije.

Rezultati:
Rezultati same prakse, a to je trojezični rječnik pod nazivom „Bogatstvo jezika satkano kroz suživot Roma i Bošnjaka“ simbolično je predstavljen 08. Aprila 2021. godine, a ovaj datum i jeste poznat po tome što se obilježava kao Svjetski dan Roma.

Praksa danas:
Učenici danas u sklopu redovne nastave njemačkog jezika koriste svoje rječnike u svrhu lakšeg učenja. Međutim, praksa se i dalje nastavlja.

Učenice devetih razreda od drugog polugodišta školske 2022/20223. će zajedno s nastavnicom njemačkog jezika Eminom Sinanović raditi na izradi vježbanke iz njemačkog jezika za šeste razrede, a u istoj će biti sadržane i riječi romskog jezika.

Vježbanke će biti poklonjene učenicima šestih razreda na kraju školske godine u cilju utvrđivanja naučenog znanja iz njemačkog jezika, ali ono još važnije, da se učenicima pokaže koliko je bitno da jedna praksa opstane, da se romski jezik uvrsti u ovakve vrste literatura i ponovno da se osjećaj pripadnosti, sloge i međusonog očuvanja zauvijek očuva.

Također, učenice devetih razreda, od kojih je također nekoliko romske nacionalnosti, će biti autorice jedne vrste literature, što će im sigurno dati vjetar u leđa i motiv za dalji trud i rad.

Sama praksa je popraćena od strane velikog broja medija i prepoznata kao jedno veliko i korisno društveno dobro.

https://www.klix.ba/vijesti/bih/ucenici-iz-kiseljaka-s-nastavnicom-napravili-bosansko-njemacko-romski-rjecnik-kao-trajno-dobro/220408103

EFEKTI; POSTIGNUTI REZULTATI

Stereotipi i predrasude prema nacionalnim manjinama su jasno smanjene ili gotovo izbrisane.

Učenici romske nacionalnosti su dobili na samopouzdanju radeći na jednom ovakvom projektu, a odnos između učenika bošnjačke i romske nacionalnosti je dodatno učvršćen. Među učenicima generalno nikada i nije bilo predrasuda i negativnih vibracija, a sada su samo još sigurniji da su zajedno jači i da mogu činiti divne stvari.

Kada kažem da su učenici romske nacionalnosti dobili na samopouzdanju, mislim na to da su uvidjeli koliko je i njihova kultura, jezik bitna. Mislim da je i velika pažnja medija izazvala kod njih još veći osjećaj sreće, sigurnosti.

Također, u samoj konverzaciji s njima, primijetila sam puno ljepše izražavanje, izražavaju svoje stavove, bez straha predlažu svoje ideje, te pričaju o anegdotama u svojim mahalama.

Specifični ciljevi:

Tokom razmjene riječi romskog jezika među učenicima romske i bošnjačke nacionalnosti indirektno se radilo na dijeljenju specifičnih jezičkih znanja među učenicima, ali i od strane nastavnice za sve učenike. Dokaz da je ovaj cilj ispunjen govori sljedeće:

Ogromna zainteresovanost učenika za sam projekat u smislu da su sami istraživali o jezičkim specifičnostima romskog i njemačkog jezika, pokretali debate te davali prijedloge o samom uređenju rječnika.
Kreirana je printana i elektronska verzija rječnika u 70 primjeraka. Isti su podijeljeni učenicima učesnicima projekta, osoblju škole, školskoj biblioteci, Osnovnoj školi “Kaćuni”, te Filozofskom fakultetu u Zenici, gdje sam i sama studirala, kao i “Udruženju Roma” u Rijeci, te fondaciji “Schüler helfen Leben“.
U obrazovnom smislu, učenici su znatno obogatili svoj vokabular kada je u pitanju njemački jezik, a u odgojnom smislu unaprijeđene su njihove interkulturalne vještine, kao i međuetnička saradnja, što je vidljivo kroz primjere neometane saradnje među učenicima, kao i izgrađenim prijateljstvima.

DODATNI KOMENTARI I SUGESTIJE DRUGIM NASTAVNICIMA

Ovdje bih samo napisala citat Konfučije-a, a koji sam napisala i na samom početku:

„Reci mi i zaboravit' ću. Pokaži mi i možda ću znati. Uključi me i razumjet' ću.“

Smatram da je, ukoliko radite u prosvjeti, najbitnije polaziti od ove ideje, ali uopće i imati ideju, a zatim volju da istu implementirate. I da, nikada ne odustajati!

https://www.youtube.com/watch?v=RgY0qQ2B0jk

Tags

NIN

Collections

NIN 2022 Pobjednička praksa